

Mgr. DE KORTE Bisschop van Groningen-Leeuwarden

De katholieke Kerk in het Nederlandse bisdom Groningen-Leeuwarden is met amper 120.000 zielen wat getalsterkte betreft onmiskenbaar in de minderheid. Maar wat een betrokkenheid daar in het hoge noorden! De kersverse bisschop, mgr. Gerard DE KORTE, voorheen hulpbisschop en deken in het aartsbisdom Utrecht, zwengelt met veelbesproken columns in kranten en op het internet het publieke debat over Kerk en samenleving aan.

‘Je opsluiten als een heilige rest is niet katholiek’

De Nederlandse bisschop De Korte is bezorgd over de ‘sprakeloosheid’ van katholieken. © Bisdom Groningen-Leeuwarden

Erik DE SMET

Het is goed om af en toe eens richting Nederland te kijken. Daar lijkt op dit moment een wat vreemd bondgenootschap in de maak van rechtzinnige katholieken en protestanten. Mgr. DE KORTE mag bijvoorbeeld een column schrijven in het *Nederlands Dagblad*, een krant van gereformeerde (protestantse) gezindte. De stem van de Kerk mag klinken, meent hij, ook in deze tijd.

–Een van uw grote zorgen is de „sprakeloosheid over ons geloof”, zoals u het zegt. Wat bedoelt u daarmee?

De grote kracht van het protestantisme is het benadrukken van de persoonlijke band met Christus. Dat mis ik in katholieke kring. Het Bijbelse analfabetisme is groot bij ons. Katholieken durven amper over hun geloof te praten. En dat terwijl ze in een cultuur leven waarin je een persoonlijk doorleefd geloof moet hebben, om als gelovige overeind te blijven.

–Nederland is danig veranderd. Vroeger hielden vele Kerken elkaar in evenwicht, nu wordt het land gedomineerd door een cultuur die gerust mag omschrijven als liberaal en ontkerkelijk. Wat heeft de Kerk dan nog te zeggen?

Wij hebben nog steeds een groot middenveld met organisaties met een ‘c’ of een ‘k’ in hun naam. Als bisschop bevoegd voor Kerk en samenleving onderhoud ik contact met deze organisaties. Daarnaast probeer

ik contact te houden met de politiek. Momenteel willen alle politieke partijen met ons praten. Er is een natuurlijke band met het Christen Democratisch Appèl, maar we hebben ook een fijne relatie met de protestantse ChristenUnie, die opvattingen huldigt die dicht aanleunen bij het katholieke denken. Een boeiende partij, die ChristenUnie. Over euthanasie denken ze net hetzelfde als wij, katholieken. Bovendien zijn ze vooruitstrevend, met veel aandacht voor ontwikkeling, duurzaamheid en ontwapening. De ChristenUnie telt in haar rangen enkele heel deugdelijke politici en werft nu ook onder katholieken. Wij hebben als bisschoppen overigens ook contacten met seculiere partijen.

–Ook in Nederland gaan stemmen op die religie naar de privésfeer willen verbannen.

Voor een bepaalde elite moet er niet alleen scheiding tussen Kerk en Staat zijn, maar ook tussen religie en politiek. De Neder-

landse cultuur is er een van ‘polderen’, van zich schikken en plooiën naar elkaar. Altijd al hadden we minderheden die het moesten zien te rooien met elkaar. De respectieve elites moesten wel compromissen sluiten met elkaar. Dat vind ik een verworvenheid, die ik als kerkman kan waarderen. Kardinaal Danneels zei eens dat de meest extreme standpunten niet de meest intelligente zijn. Het leven is te complex om zonder nuances te kunnen.

Zelf richt ik me herhaaldelijk en publiekelijk tegen het populisme en het wij-zij-denken. In die zin herken ik me in het denken van Job Cohen (de joodse burgermeester van Amsterdam, *n.d.r.*), die sociale samenhang centraal stelt. Hij wil ‘de boel bij elkaar houden’. Hij ziet godsdienst als een middel om mensen met elkaar in gesprek te brengen. Als Kerk hebben wij een eigen motivatie om weerstand te bieden aan het populisme, niet in het minst wegens de grofheid van die strekking.

Ik klaag ook de verharding van het publieke debat aan, die je helaas ook op kerkelijke websites vaststelt.

Alle mensen zijn schepselen Gods. Natuurlijk ben ook ik bezorgd om bepaalde ontwikkelingen in de islam, tegenover welke we niet naïef mogen zijn. De meerderheid van de moslims in onze contreien hoopt echter bovenal brood op de plank te krijgen. Als jij Marokkaan zou zijn in Nederland, en je zou merken hoe Marokkanen hier dagelijks negatief in het nieuws komen, dan zou jij je evenzeer afsluiten, neem dat van me aan!

„Katholieken durven amper over hun geloof praten”

–Dringen de media ons vandaag geen denken op waarin religie heeft afgedaan?

Alvast het verlichtingsdenken dringt overal door. Ik vergelijk het met de oudheid, toen de joden zich ook niet konden afsluiten voor de Griekse cultuur. Zo kunnen de meest traditionele katholieken zich ook niet afsluiten voor de Verlichting. Als Kerk moeten we een meersporenbeleid voeren. Dat houdt in dat we enerzijds trouw blijven aan de levende katholieke traditie, maar dat we tegelijk bruggen blijven slaan naar groepen van zoekenden, naar mensen die religieus zijn, maar Christus nog niet leerden kennen. De katholieke leer is immers wel degelijk van betekenis voor de zoekende mens.

–De Nederlandse Kerk was de voorbije dertig jaar sterk getekend door de tegenstelling behoudsgezind en progressief. Ziet u dat ook zo?

Dat is fel verminderd. Ik merk dat veel gelovigen, zodra het geloof ter sprake komt, het louter hebben over waarden en normen. De kern van de geloofscrisis schuilt echter in het feit dat mensen zich niet meer bewust zijn van een persoonlijke relatie met God. Bij ongewijzigd beleid zullen wij een kleine Kerk worden. Belangrijk is dat we blijven samenkomen in groep om elkaar te versterken in het geloof.

De Nederlandse bisschoppen beseffen dat vele katholieken bezorgd zijn, omdat veel verloren ging. Zorg en angst kunnen gemeenschappen blokkeren. Maar er is Iemand die de Kerk draagt. Ik relatieveer de getallen. Toen David z’n soldaten telde, strafte God hem. Het heeft met andere woorden geen zin om je te laten blokkeren door verzuring of wanhoop. Je opsluiten als een ‘heilige rest’ is niet katholiek. Schapen die rondwalen zonder herder mogen wij niet vergeten. Of hoe je als Kerk altijd missionair moet blijven.